

Otwarte Zabytki dla młodzieży

przewodnik dla nauczycieli,
bibliotekarzy
i animatorów kultury

CENTRUM
CYFROWE

projekt: polska

Otwarte Zabytki dla młodzieży

przewodnik dla nauczycieli,
bibliotekarzy
i animatorów kultury

CENTRUM
CYFROWE

projekt: polska®

Spis treści

- 6 Wstęp**
Krótkie info o projekcie Otwarte Zabytki

- 8 Wszystkie czy pewne prawa zastrzeżone?**
Kamil Śliwowski, Creative Commons Polska

- 20 Otwarte Zasoby Edukacyjne
– jak uczyć się i nauczać w otwarty sposób?**
Paulina Haratyk, Centrum Cyfrowe Projekt: Polska

- 30 Otwarte zasoby dziedzictwa i kultury w sieci**
Klara Sielicka-Baryłka, Polska Cyfrowa Równych Szans

- 34 Przykładowe scenariusze zajęć wokół Otwartych Zabytków**
Katarzyna Radziwiłko, Anna Pietrzak

- 44 Otwarte zabytki krok po kroku - instrukcja obsługi**

Wstęp

Krótkie info o projekcie Otwarte Zabytki

O Oddajemy w Wasze ręce „Otwarte Zabytki dla młodzieży. Przewodnik dla nauczycieli, bibliotekarzy i animatorów kultury.” Mamy nadzieję, że ułatwi Wam udział w projekcie, w ramach którego stworzymy obywatelski katalog polskich zabytków. Udostępniamy go na zasadach, na jakich wolno korzystać z Wikipedii - za darmo i bez ograniczeń dla wszystkich chętnych.

Otwarte Zabytki to projekt Centrum Cyfrowego Projekt: Polska. Realizując go, pragniemy ułatwić obywatelom dostęp do wiedzy o polskich zabytkach i zaangażować do działań na rzecz ich ochrony. Dlatego zapraszamy wszystkich chętnych do współtworzenia katalogu zabytków!

Otwarte Zabytki są świetnym narzędziem edukacyjnym, pozwalającym połączyć w pracy dydaktycznej elementy historii, historii sztuki, cyfrowej ochrony dziedzictwa, nowoczesnej digitalizacji z zagadnieniami związanymi z otwartością technologiczną i prawną, nauczaniem sprawnego wykorzystywania legalnych zasobów oraz ze świadomym korzystaniem z twórczości własnej i innych.

Strona internetowa projektu: www.otwartzabytki.pl

Korzyści z korzystania. Jak możesz się włączyć?

Każdy internauta może z nami otwierać zabytki!

Co to znaczy?

– Po pierwsze można sprawdzić, czy podstawowe informacje o dowolnym, wybranym zabytku są poprawne. Dane, które zamieściliśmy w metryczce (nazwa, lokalizacja, adres) pochodzą z bazy Narodowego Instytutu Dziedzictwa i bywają błędne lub niekompletne.

– Po drugie można dodać informacje lub zdjęcia do profilu zabytku.

- Po trzecie można dodać do katalogu nowy obiekt, który wydaje nam się cenny i zasługujący na ochroną jako dziedzictwo kulturowe.
- Po czwarte można zaszykalizować, że któryś z zabytków jest w złym stanie i wymaga opieki, korzystając ze specjalnej opcji „Alert”.
- Po piąte Otwarte Zabytki żyją również poza światem wirtualnym. Możecie zorganizować spacer, spotkanie czy wycieczkę rowerową szlakiem okolicznych obiektów zabytkowych, a potem wspólnie uzupełnić informacje o nich w serwisie.

Otwarte Zabytki - skąd nazwa?

„Otwarte”, znaczy legalnie dostępne dla wszystkich. Efekty projektu publikowane są w sieci na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa-Na tych samych warunkach, co oznacza, że można z nich swobodnie korzystać, modyfikować je, kopiować i udostępniać innym.

Projekt zainspirowany został konkursem fotograficznym „Wiki lubi zabytki”, organizowanym przez stowarzyszenie Wikimedia Polska, którego Centrum Cyfrowe było partnerem. Chcielibyśmy, aby Otwarte Zabytki wspierały budowę obywatelskiego zasobu wiedzy o zabytkach.

Zapraszamy do wspólnego cyfrowego czynu społecznego!

Zespół projektu Otwarte Zabytki

Wszystkie czy pewne prawa zastrzeżone?

Kamil Śliwowski
Creative Commons Polska

Postęp technologiczny wywołał tyle zmian w codziennym przepływie informacji, że zwykle nawet nie zdajemy sobie sprawy, w jak dużym stopniu wszyscy w tym przepływie uczestniczymy. Własność intelektualna (ang. *intellectual property* w skrócie IP) stała się jedną z najważniejszych gałęzi gospodarki wielu rozwiniętych i rozwijających się państw. Nowe pokolenia wychowują się już całkowicie w świecie, który zburzył porządek materialnych obiektów kultury (wydrukowanych egzemplarzy książek, nagrań na płytach etc.). Równocześnie prawo coraz mocniej próbuje regulować innowacje technologiczne i obieg informacji oraz treści kulturowych w sieci.

Jak prawo ingeruje w technologię?

Tę trudną relację między technologią a prawem najlepiej wyjaśni dość nieoczywisty przykład. Kiedy w 2007 roku Amazon, producent popularnego czytnika e-booków Kindle, wprowadził na rynek jego drugą wersję, dodał do niego pozornie niegroźną funkcję *text to speech* (zamiana tekstu na mowę). Funkcja pozwalała automatycznie, za pomocą syntezatora mowy, odsłuchać tekst dowolnej książki posiadanej w wersji elektronicznej na czytniku. Szybko okazała się hitem wśród osób niewidomych i słabowidzących. Nie z powodu jakości funkcji syntezatora (profesjonalne oferowały już wtedy znacznie lepsze funkcjonalności), ale ze względu na dostęp, dzięki niej, do ok. 250 000 tytułów książek elektronicznych w księgarni Amazon, z których większość dostępna była wówczas tylko w formie drukowanej. Połączenie oferty z funkcją *text to speech* okazało się wybuchowe i jednocześnie stało się przerażającą wizją dla Amerykańskiego Związku Autorów. Związek ten zażądał wycofania funkcji jako naruszającej prawo autorskie poprzez tworzenie utworu zależnego wobec tekstu w postaci odczytu głosowego. Mimo, że aby korzystać z funkcji *text to speech*, trzeba kupić e-booka w księgarni Amazon (a więc opłacić koszty należne autorowi, Związkowi i reszcie pośredników), Związek Autorów nie chciał ustąpić. Przeciw żądaniom Związku wystąpiła koalicja na rzecz praw czytelnicy (Reading Rights Coalition) i Narodowa

Federacja na Rzecz Osób Niewidomych. Mimo protestów, Amazon częściowo ustąpił, dając wydawcom możliwość decydowania o tym czy ich książki będą mogły być czytane przez syntezytor w czytniku Kindle'a czy też nie. Prosta i niezwykle przydatna funkcja została zablokowana przez prawo, odbierając tym samym wielu osobom niepełnosprawnym możliwość dostępu do treści, które nie tylko należą im się na takich samych prawach, co innym, widzącym, ale za którą byli również gotowi płacić.

Podstawy praw autorskiego

Przedmiotem prawa autorskiego jest każdy utwór, czyli „każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiejkolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia”. Od prac naukowych, przez filmy, programy komputerowe, aż po notatki zrobione na serwetce w kawiarni – wszystko to podlega ochronie na mocy *Ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych*. Utwór jest chroniony prawem autorskim od chwili powstania, bez żadnych wymagalnych formalności.

A oto inne ważne pojęcia związane z prawem autorskim:

Domena publiczna.

Kiedy wygasną majątkowe prawa autorskie, utwory przechodzą do domeny publicznej. Wtedy rozpoczyna się ich „drugie życie”, stają się dobrem wspólnym. Każdy może je ponownie wydać bez konieczności proszenia o zgodę bądź płacenia ich autorowi czy jego spadkobiercom (tak można dziś zrobić na przykład z utworami Bacha czy Chopina).

Dzieła osierocone.

W przypadku dzieła osieroconego nie wiadomo czy wygasły do niego autorskie prawa majątkowe; nie ma również możliwości ustalenia tego przez dotarcie do posiadaczy praw. Takich utworów nie można upublicznić przez co pozostają one zwykle zamknięte w bibliotekach, archiwach oraz prywatnych zbiorach. Obecnie toczy się debata w Unii Europejskiej nad wprowadzeniem możliwości

publikowania dzieł osieroconych, m.in. w celu ich szerszego udostępnienia i ułatwienia odnalezienia posiadaczy praw.

Dozwolony użytek osobisty.

Dla codziennego życia społecznego być może najważniejszym elementem prawa autorskiego jest dozwolony użytek, oznaczający zakres swobód, które w szczególności w edukacji pozwalają na sprawne poruszanie się po całym dorobku intelektualnym ludzkości.

Prawo cytatu. Prawo cytatu to możliwość przytaczania w całości lub we fragmentach już opublikowanych utworów. Prawo nie określa jednoznacznie długości cytatu. Cytat musi spełnić następujące warunki:

- być rozpoznawalny; jego autorstwo i źródło muszą być wyraźnie oznaczone i to w każdym przypadku, w którym się pojawia;
- jego zamieszczenie musi być uzasadnione celem: ma służyć wyjaśnianiu lub nauczaniu, krytycznej analizie lub prawom gatunku twórczości;

- pełni funkcję pomocniczą: ma służyć uzupełnieniu i wzbogaceniu dzieła, nie może go natomiast zastępować ani tworzyć jego zasadniczej konstrukcji.

Dozwolony użytek publiczny i materiały nie objęte ochroną.

Dozwolony użytek publiczny to możliwość korzystania z dzieła bez konieczności pytania jego autora o zgodę. Prawo gwarantuje taki dostęp ze względu na interes publiczny oraz potrzeby kulturalno-oświatowe społeczeństwa. W niektórych przypadkach wymaga otrzymania zgody właściciela praw majątkowych. Użytek publiczny obejmuje m.in. prawo cytatu, przedruku, dozwolony użytek związany z działalnością bibliotek, w celach naukowych i prawo korzystania dla osób niepełnosprawnych.

Obok dozwolonego użytku publicznego istnieją też wyjątki w prawie autorskim. Dotyczą one materiałów nie objętych ochroną takich jak urzędowe dokumenty, materiały, znaki i symbole, akty normatywne i ich urzędowe projekty. Jako

że materiały te nie są chronione prawem autorskim, możemy je opublikować bez potrzeby pytania autorów o zgodę.

Niestety m.in. z powodu nieustającego kultu odręcznych podpisów, większość dokumentów

urzędowych publikowana jest w formie skanów. W związku z tym są one niedostępne technologicznie, wymagają dodatkowej pracy, by można było je przeszukiwać bądź by mogły być czytane przez syntezatory mowy.

Otwartość

Codziennie tworzymy nowe, własne treści i odbieramy, czytamy i przetwarzamy treści z zewnętrznego świata. Już od dawna nie jesteśmy tylko czytelnikami, użytkownikami i odbiorcami. Wszyscy jesteśmy twórcami i potrzebujemy do twórczego funkcjonowania odpowiednich praw. Jeśli zaś wszyscy tworzą, wszyscy też potrzebują podobnych praw (by tworzyć i używać treści).

W sieci, o czym często zapominamy, obowiązuje dokładnie takie samo prawo (w tym prawo autorskie) jak i poza nią. Rzeczywistość korzystania z treści cyfrowych jest bardzo dynamiczna, prawo mogłoby za nią nie nadążać. Dlatego powstały otwarte i wolne licencje. Jest to jeden z mechanizmów, jakie stworzono, aby poradzić sobie z problemem restrykcyjnego prawa autorskiego, niedostosowanego do zmiennych warunków internetu.

Tradycyjna ochrona prawno-autorska działa w modelu „wszystkie prawa zastrzeżone”, co oznacza, że potrzebujemy zgody autora bądź posiadacza praw, by dokonać z jego utworem czegokolwiek, co przekracza dozwolony użytek. Prowadzi to do sytuacji, że praktycznie z niczego, co jest dostępne w sieci nie możemy skorzystać. Oraz nie wiemy już co nam wolno, a czego nie, przy korzystaniu z zasobów internetu. Taka sytuacja jest często źródłem nadużyć, np. naruszeń takich jak te, gdy kancelarie prawne rozsyłają masowe zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa, którego odbiorcy często nie popełnili, ale nie rozumieją wystosowanych zarzutów, więc nie potrafią się przed nimi bronić.

Wielu twórców, zarówno zawodowców jak i amatorów, nie chce i nie potrzebuje silnej ochrony prawnej i to dzięki nim rośnie siła Otwartych Zasobów w sieci, czyli takich, które są dostępne na podstawie szerszych praw do korzystania z nich niż te, które oferuje Ustawa, np. można je kopiować, rozpowszechniać i/lub modyfikować. W praktyce oznacza to dostępność na jednej z licencji Creative Commons (najbardziej popularnych), licencji GNU FDL lub innej. Przykładowy twórca muzyk, który chce, aby jego utwór można było swobodnie remiksować, wybiera odpowiednią licencję i informuje o niej np. na stronie, z której pobieramy utwór. Jeśli odbiorca nie przekracza warunków jakie daje mu licencja, nie musi się pytać o zgodę na dalsze wykorzystanie, zawsze jednak musi podać informacje o autorze oraz o licencji, na bazie której korzysta z utworu.

W ten sposób od kilku lat świetnie rozwija się model tzw. Otwartych Zasobów Edukacyjnych (OZE). Więcej informacji na ten temat znajduje się w kolejnym rozdziale.

Otwarte licencje

Licencje Creative Commons to jeden z najpopularniejszych i najprostszych sposobów określania warunków, na jakich można korzystać z czyichś utworów. Creative Commons ułatwia dzielenie się twórczością, stosując zasadę „pewne prawa zastrzeżone”. Publikując swoje dzieło – raport, piosenkę czy zdjęcie – autor sam określa warunki, których spełnienia oczekuje od użytkowników w zamian za możliwość korzystania z utworu.

Wszystkie licencje Creative Commons posiadają cechy wspólne (jest nią np. poszanowanie praw autorskich osobistych, czyli konieczność podania informacji o autorze utworu, z którego korzystamy) oraz dodatkowe warunki wybrane przez licencjodawcę (czy twórcę). Twórca, korzystając z licencji, zawsze zachowuje prawa autorskie, a jednocześnie umożliwia innym kopiowanie i rozpowszechnianie swojego utworu.

Dodatkowo może określić czy ich wykorzystywanie może odbywać się wyłącznie w warunkach niekomercyjnych lub ograniczyć możliwości tworzenia utworów zależnych.

Warunki licencji Creative Commons:

Uznanie autorstwa – pozwala na kopiowanie, rozprowadzanie, przedstawianie i wykonywanie utworu objętego prawem autorskim oraz opracowanie na jego podstawie utworów zależnych pod warunkiem, że zostanie przywołane nazwisko autora pierwotnego.

Użycie niekomercyjne – pozwala na kopiowanie, rozprowadzanie, przedstawianie i wykonywanie utworu objętego prawem autorskim oraz opracowanie na jego podstawie utworów zależnych jedynie do celów niekomercyjnych.

Na tych samych warunkach – pozwala na rozprowadzanie utworów zależnych jedynie na licencji identycznej do tej, na jakiej udostępniono utwór oryginalny.

Bez utworów zależnych – pozwala na kopiowanie, rozprowadzanie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie w jego oryginalnej postaci; tworzenie utworów zależnych nie jest dozwolone.

O licencjach możemy myśleć jak o klockach, które układamy jeden na drugim. Podstawą tej budowli z klocków w przypadku każdej licencji jest zawsze warunek „Uznanie autorstwa”, a to które warunki znajdują się nad nim (a także ile spośród możliwych warunków) zależy już tylko od autora

Najprostsza licencja składa się tylko z warunku „Uznanie autorstwa”.

Uznanie autorstwa 3.0 Polska – Licencja ta pozwala na kopiowanie, zmienianie, rozprowadzanie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie pod warunkiem oznaczenia autorstwa. Jest to licencja gwarantująca najszersze swobody licencjobjorycy. <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/pl/>

Jak samemu opublikować treść w otwarty sposób?

Korzystanie z licencji jest proste i nie wymaga wizyty u prawnika. Wystarczy oznaczyć utwór odpowiednią informacją i symbolem licencji. Taki tekst i ikonę możemy wygenerować na stronie [www.creativecommons.pl](http://creativecommons.pl), w zakładce „wybierz licencję” (<http://creativecommons.pl/wybierz-licencje/>). Wygenerowany na stronie fragment kodu .html powinniśmy dodać do kodu strony internetowej, na której umieszczamy publikację. Dzięki temu pojawi się na niej ikonka licencji i odnośnik do jej treści.

Jeśli chcemy opublikować na licencji CC naszą całą stronę internetową, warto tę informację umieścić w jej stopce.

Przykładowa treść takiej stopki może brzmieć:

O ile nie jest to stwierdzone inaczej, wszystkie materiały na stronie są do stępne na licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa 3.0 Polska. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz imię nazwisko autora/nazwa instytucji.

W przypadku pojedynczego utworu zapis licencji powinien składać się z informacji o autorze i rodzaju licencji, zgodnie z takim schematem:

[Lista autorów], licencja: [CC-BY 3.0 Polska]
(link do: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/deed.pl>)

Warto pamiętać, że w przypadku publikacji drukowanych musimy podać pełen link do treści licencji, tak aby każdy odbiorca mógł ją znaleźć.

Gdzie publikować materiały na CC?

Poza poprawnym oznakowaniem dokumentów i multimedialnych w samych plikach, można też skorzystać z serwisów zawierających różnego rodzaju media, które umożliwiają oznakowanie materiałów licencjami CC. W większości z nich znaleźć można również mnóstwo ciekawych materiałów dostępnych na licencjach CC, do swobodnego wykorzystania. Do najpopularniejszych tego rodzaju miejsc należą serwisy: Flickr (<http://www.flickr.com/>) dla fotografii, Vimeo (<https://vimeo.com/>) dla wideo, Soundcloud (<https://soundcloud.com/>) i Jamendo (<http://www.jamendo.com/pl/>) dla muzyki.

Jak wyszukiwać i wykorzystywać

zasoby na licencjach CC?

Materiały opublikowane na wolnych licencjach można bardzo łatwo znaleźć w sieci. Wystarczy wejść na stronę <http://search.creativecommons.org/>, wpisać pożądane hasło w wyszukiwarce i zaznaczyć czy planujemy dany utwór modyfikować i udostępniać komercyjnie. Wyszukiwarka Creative Commons pomaga przeszukiwać największe repozytoria otwartych treści, m.in. Wikipedię, YouTube czy Flickr (repozytorium zdjęć). Materiały dostępne na licencjach CC potrafi rozpoznawać również wyszukiwarka Google. Wymaga to skorzystania z opcji zaawansowanego wyszukiwania. Bazę serwisów i stron internetowych pełnych otwartych zasobów można znaleźć również pod adresem www.otwartzasoby.pl.

Wykorzystanie materiału dostępnego na licencji CC jest równie proste. Przestrzegając zasad licencji, trzeba koniecznie przy każdym wykorzy-

staniu takiego utworu (czy to na stronie czy w publikacji) podać nazwisko lub pseudonim autora, którym on się posługuje, źródło (najczęściej jako linki), z którego pochodzi utwór oraz rodzaj licencji, na której został udostępniony.

Otwarte Zasoby Edukacyjne – jak uczyć się i nauczać w otwarty sposób?

Paulina Haratyk
Centrum Cyfrowe Projekt: Polska

Otwarte Zasoby to termin na określenie szerokiego pojęcia, które obejmuje zasoby edukacyjne, multimedia (zdjęcia, wideo, muzykę) oraz materiały archiwalne (np. dokumenty). Cechą wspólną ich wszystkich jest to, że są dostępne do swobodnego, ponownego wykorzystywania, zgodnie z prawem (np. na zasadach licencji Creative Commons). Otwarte Zasoby Edukacyjne (OZE) mogą mieć formę podręczników, kursów online, sylabusów, testów, multimediiów i innych narzędzi, które można wykorzystać do nauczania i uczenia się. Wszyscy mają prawo z nich korzystać, dzielić się nimi, adaptować je do własnych potrzeb, poprawiać i tłumaczyć na inne języki.

Tego rodzaju materiały mogą być pomocą dla nauczycieli i edukatorów w zdobywaniu wiedzy, którą następnie przekażą swoim uczniom. Jak również w tworzeniu interesujących zajęć z wykorzystaniem praktycznych ćwiczeń, filmów i materiałów graficznych oraz innych form ułatwiających i urozmaicających naukę – nie tylko dzieciom, ale też dorosłym. Otwarte Zasoby Edukacyjne mogą być wsparciem dydaktycznym dla rodziców i dziadków, chcących pomóc swym dzieciom i wnukom w nauce do sprawdzianu czy odrobieniu zadań domowych. Wszyscy, którzy szukają informacji o bardziej lub mniej szkolnych zagadnieniach, mogą traktować te zasoby jako źródło pewnej i przystępnie podanej wiedzy.

Materiały dostępne jako OZE mogą skutecznie pomóc w uprawianiu dotychczas nie zrealizowanego hobby, na przykład nauki języków obcych, co można robić we własnym zakresie – za darmo i bez konieczności szukania specjalnych kursów. Wiele Otwartych Zasobów Edukacyjnych jest tworzonych w sposób społecznościowy, tzn. przy twórczym udziale użytkowników danego narzędzia. Na przykład każdy może włączyć się w pisanie podręcznika do matematyki poprzez portal Wikibooks (np. http://pl.wikibooks.org/wiki/Matematyka_dla_liceum) bądź haseł do Wikipedii. Nie trzeba do tego być nauczycielem ani posiadać dyplomu czy tytułu naukowego. Potrzebne są tylko wiedza, czas i chęci – dzięki nim można przyczynić się do stworzenia nowych materiałów, które pomogą innym w uczeniu się i nauczaniu.

Otwarte Zasoby Edukacyjne są dostępne każdemu, niezależnie od tego kim jest i do jakich celów chce je wykorzystać. Dzięki temu, że są dostępne online, można z nich w pełni korzystać nie wychodząc z domu. W związku z tym mogą być szczególnie przydatne dla osób, którym problemy np. zdrowotne uniemożliwiają sprawne poruszanie się. Wiele z tego rodzaju zasobów jest udostępnionych nie tylko w formie tekstowej, ale również dźwiękowej – np. jako audiobooki – i dlatego posługiwać się nimi mogą osoby niewidome i słabowidzące.

Otwarte Zasoby Edukacyjne to powszechnie dostępne zasoby (podręczniki, kursy, scenariusze lekcji i inne), udostępniane swobodnie, za darmo, z prawem do dalszego wykorzystania i adaptacji.

1.

2.

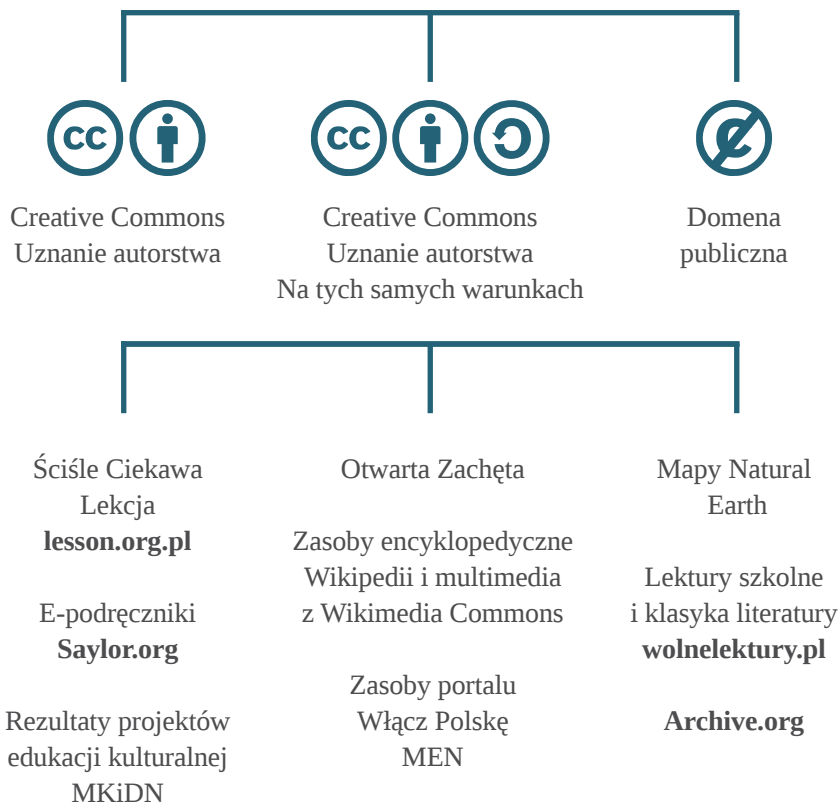
3.

4.

1. prawo do korzystania z prac innych autorów
2. prawo do zmian, adaptacji
3. prawo do łączenia z innymi materiałami (remiks)
4. prawo do rozpowszechniania i dzielenia się nowymi wersjami prac

W praktyce oznacza to dostępność zasobna wolnej licencji
lub w domenie publicznej:

Jak korzystać z Otwartych Zasobów

Edukacyjnych, by nauczać?

Otwarte Zasoby Edukacyjne są coraz częściej używane jako pomoc dydaktyczna przez nauczycieli i edukatorów. Można je wyszukiwać w internecie, pobrać na swój komputer, a następnie dowolnie, w całości lub we fragmentach, wykorzystać podczas lekcji czy warsztatów.

Nauczyciele i edukatorzy korzystający z gotowych scenariuszy i materiałów edukacyjnych, niezależnie od tego czy pracują w szkole podstawowej, uczą na prywatnych kursach czy prowadzą specjalistyczne szkolenia – zwykle muszą przystosowywać je do potrzeb i specyfiki swoich uczniów: ich poziomu, wieku, potrzeb i wielu innych warunków. Bardzo rzadko zdarza się, żeby materiał autorstwa jednego nauczyciela odpowiadał w zupełności oczekiwaniom innego nauczyciela i nie było trzeba wprowadzać w nim żadnych zmian. Tego rodzaju przystosowanie, czyli adaptacja zasobów edukacyjnych do konkretnego kontekstu (grupy uczniów, uczestników warsztatów) nosi nazwę „lokalizacji”. Dla przykładu: lokalizacją jest przetłumaczenie materiałów z jednego języka na inny albo dostosowanie materiałów, które powstały z myślą o edukacji dzieci, do wiedzy i zainteresowań dorosłych.

Lokalizacja jest dużą wartością Otwartych Zasobów Edukacyjnych. Ponieważ w sposób legalny można wykorzystywać, modyfikować i upowszechniać materiały OZE, ilość udostępnianej wiedzy się powiększa o kolejne wersje materiałów przystosowanych do różnych grup wiekowych czy przetłumaczonych na kolejne języki.

Mianem lokalizacji określa się również łączenie ze sobą treści pochodzących z różnych źródeł i udostępnianych innym użytkownikom internetu na różnych warunkach, np. na licencjach Creative Commons. Udostępniając swoje materiały przetworzone z innych materiałów będących wcześniej w sieci, trzeba zwrócić uwagę na to, by warunki, z których złożone są licencje dotyczące obu tych materiałów się nie wykluczały. Nie możesz, na przykład, połączyć ze sobą materiałów, z których jeden udostępniony jest na licencji, w której skład wchodzi warunek „Bez utworów zależnych”, natomiast drugi na licencji z warunkiem „Na tych samych warunkach” (więcej o licencjach Creative Commons można przeczytać w poprzednim rozdziale).

Gdzie szukać Otwartych Zasobów Edukacyjnych

i informacji na ich temat?

Wyszukiwanie zaawansowane w Google (http://www.google.pl/advanced_search) jest najprostszym sposobem na znalezienie wszelkich darmowych i otwartych materiałów, w tym Otwartych Zasobów Edukacyjnych. W oknie wyszukiwarki wystarczy zaznaczyć czego się szuka i w jaki sposób udostępnione materiały nas interesują. Możemy tam szukać materiałów, które są lub nie są udostępnione na licencjach Creative Commons albo takich, które znajdują się w domenie publicznej.

Wyszukiwarka na stronie Creative Commons (<http://search.creativecommons.org/?lang=pl>) służy do wyszukiwania zasobów wśród wielu serwisów, posiadających otwarte i dostępne powszechnie materiały, np. w Google, Google grafika, Flickr, Europeana, Jamendo, Wikimedia Commons i kilku innych.

Wyszukiwarka materiałów z domeny publicznej w Cyfrowej Bibliotece

Narodowej „Polona” (<http://www.polona.pl/>) to miejsce, w którym znajdują się tysiące zasobów różnego rodzaju (współczesnych i archiwalnych) i ciągle przybywają nowe: dokumenty, grafiki, obrazy, teksty. Każdy z obiektów posiada dokładny opis tego, w jaki sposób jest udostępniony, dzięki czemu zawsze mamy pewność do czego i w jaki sposób możemy go wykorzystać.

Baza otwartezasoby.pl (<http://otwartezasoby.pl>) zbiera serwisy i strony, które udostępniają materiały różnego rodzaju (w tym materiały edukacyjne, ale też multimedia, muzykę i grafikę) dostępne na otwartych i wolnych licencjach.

Więcej informacji na temat Otwartych Zasobów Edukacyjnych oraz tego gdzie i jak należy ich szukać, można znaleźć w następujących publikacjach:

Przewodnik po Otwartych Zasobach Edukacyjnych, oprac. K. Grodecka i K. Śliwowski,

Koalicja Otwartej Edukacji, 2012; (http://ngoteka.pl/bitstream/handle/item/45/przewodnik_po_otwartych_zasobach.pdf?sequence=1).

Mapa Otwartych Zasobów Edukacyjnych, oprac.

K. Grodecka i K. Śliwowski, Ośrodek Rozwoju Edukacji, MEN, 2013; (<http://ngoteka.pl/bitstream/id/469/Mapa%20Otwartych%20Zasob%C3%B3w%20Edukacyjnych.pdf>)

Informacje te znaleźć można również na stronie **Koalicji Otwartej Edukacji**

(<http://koed.org.pl>), czyli porozumienia organizacji pozarządowych i instytucji działających w obszarze edukacji, nauki i kultury.

Celem tego porozumienia jest tworzenie i promowanie Otwartych Zasobów Edukacyjnych w Polsce. Koalicja powstała z inicjatywy Fundacji Nowoczesna Polska, Interdyscyplinarnego Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego UW oraz Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, Stowarzyszenia Wikimedia Polska.

Projekty i serwisy zbierające i udostępniające

Otwarte Zasoby Edukacyjne z poszczególnych dziedzin

Materiały OZE dostarczają wiedzy zarówno z obszaru podstawy programowej, czyli tematów realizowanych w szkołach takich jak np.: język polski, matematyka, historia czy biologia, ale też tych tak samo ważnych i przydatnych, a na które w programie szkoły przewidziane jest mniej czasu: przedsiębiorczości czy edukacji medialnej. Oto przykłady serwisów poświęconych Otwartym Zasobom Edukacyjnym, z których można czerpać wiedzę z poszczególnych dziedzin, przydatną nie tylko w szkole:

Biblioteka Internetowa Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>) to zbiór lektur szkol-

nych, które przeszły do domeny publicznej. Są dostępne w wielu formatach, umożliwiających

czytanie ich na komputerze, tabletach i czytnikach, a wiele z nich można również przesłuchiwać, ponieważ są nagrane w formie audiobooków.

Edukacja medialna (<http://edukacjamedialna.edu.pl/>) to strona, dzięki której możemy dowiedzieć się więcej o tym jak korzystać z nowoczesnych technologii – jak wyszukiwać i selekcjonować informacje, jak bezpiecznie korzystać z internetu, jak komunikować się z innymi, m.in. poprzez media społecznościowe, co nam wolno, a co jest niezgodne z prawem.

Przedsiębiorczość dla Ambitnych (<http://www.cieslik.edu.pl/index.php/ida/3/>) składa się z podręcznika i strony ułatwiającej uczenie się tego w jaki sposób założyć i prowadzić własną firmę.

Otwarta Zachęta (<http://otwartazacheta.pl/>) prezentuje zasoby Zachęty Narodowej – Galerii Sztuki, na które składają się dzieła z kolekcji galerii, materiały edukacyjne, dokumentacje wystaw i wernisaży, filmy i dokumentacje towarzyszące wystawom. Dzięki stronie można pogłębić swoją wiedzę na temat

sztuki, ale również zwiedzić aktualne i archiwalne wystawy, nie wychodząc z domu.

Muzeum Dźwięku (<http://www.instrumentyludowe.pl/>) dostarcza informacji na temat ludowych instrumentów: na stronie można usłyszeć jak każdy z nich brzmi, dowiedzieć się jak wygląda i jak ich używano w przeszłości.

Wikipedia (<http://pl.wikipedia.org/>) jest jednym z największych zasobów wiedzy na świecie. Atutem Wikipedii jest to, że każdy użytkownik internetu może stać się jej twórcą, pisząc bądź poprawiając poszczególne hasła. Każde z haseł pisane jest przez osobę, która ma wiedzę na jego temat, a następnie poddawane weryfikacji.

Wikipedia posiada wiele ciekawych siostrzanych projektów takich jak:

Wikibooks (<http://pl.wikibooks.org/>) to projekt społecznościowego pisania książek, głównie podręczników, ale też książek dla dzieci czy książek kucharskich, zbierających przepisy z całego świata.

Wiki katalog gatunków

[Wikispecies] (http://species.wikimedia.org/wiki/Strona_główna) również społecznościowo tworzy klasyfikację i bazę wiedzy na temat gatunków i form życia na Ziemi: zwierząt, roślin, grzybów, bakterii, archeonów, protistów oraz innych form życia.

Wikicytaty (<http://pl.wikiquote.org>) jest zbiorem cytatów, sentencji i maksym.

Wikiźródła (<http://pl.wikisource.org>) gromadzi dokumenty i utwory literackie wraz z ich tłumaczeniami, teksty i dokumenty historyczne rangi państwowej lub międzynarodowej, kody źródłowe, tłumaczenia słów lub zwrotów oraz wiele innych informacji o konkretnych tekstach.

Wikisłownik (<http://pl.wiktionary.org>) łączy w sobie słownik języka polskiego i poprawnej polszczyzny, słowniki języków obcych, słownik przysłów, słownik etymologiczny czy też słownik synonimów i antonimów.

Wikimedia Commons (<http://commons.wikimedia.org>) to prawdopodobnie największy

w internecie zbiór zdjęć, grafik, schematów, filmów i muzyki, z których wszystkie bez wyjątku są dostępne na wolnych licencjach. Aktualnie zawiera ponad

kilka milionów plików, z których większość jest dokładnie opisana i skategoryzowana.

Historia w sieci (historiawsieci.pl) zbiera zasoby dotyczące historii Polski, w tym scenariusze i pomoce dydaktyczne do uczenia tego przedmiotu lub zajęć z tego obszaru.

Scholaris (<http://scholaris.pl/>) to portal zawierający otwarte materiały dla nauczycieli z różnych przedmiotów i na każdym poziomie edukacji, posiada duże zbiory zasobów dostosowanych do nowych technologii.

Wszechnica (wszechnica.org.pl) to portal zawierający filmy i nagrania audio z wykładów, debat i wywiadów prowadzonych w ramach zajęć Collegium Civitas, Uniwersytetu Warszawskiego, Fundacji im. Bronisława Geremka, Polskiej Akademii Nauk. Materiały te dotyczą takich obszarów jak: ekonomia,

historia czy dziedzictwo kulturowe. Na „Wszechnicy” można znaleźć m.in. wykłady prof. Leszka Balcerowicza, prof. Jana Hartmana czy Edwina Bendyka.

Portal edukacyjny Uniwersytetu Mikołaja Kopernika

w Toruniu (<http://portal.umk.pl/web/otwarte-zasoby>) również umożliwia studiowanie bez barier i konieczności uczęszczania na zajęcia. W swoich zasobach ma materiały na temat prawa autorskiego dla bibliotekarzy, tworzenia multimedialnych treści e-learningowych, animacji komputerowej w edukacji, jak również dotyczące open access oraz Otwartych Zasobów Edukacyjnych.

Freelearning (freelearning.pl) pozwala na tworzenie własnych

Otwartych Zasobów Edukacyjnych dzięki udostępnionym na platformie narzędziom do tworzenia kursów online.

Projekt Gutenberg

(<http://www.gutenberg.org/>) jest największym, zawierającym ponad 40 000 e-booków, i najbardziej znanym portalem digitalizacyjnym – cyfrową biblioteką książek należących do domeny publicznej w kilkunastu językach świata (w tym również po polsku) oraz we wszystkich podstawowych formatach plików. Oprócz książek, na projekt Gutenberg składają się również zapisy nutowe oraz audiobooki generowane przez syntezatory mowy czy też nagrane przez lektora.

Twórzmy Otwarte Zasoby Edukacyjne!

W prosty sposób można stworzyć swoje własne, autorskie OZE, a następnie łatwo podzielić się z innymi. Wystarczy dostęp do komputera i internetu. Można np. założyć bloga, gdzie będzie się opisywało i gromadziło informacje na konkretny temat, można pisać hasła do Wikipedii i innych tego rodzaju serwisów.

Otwarte zasoby dziedzictwa i kultury w sieci

Klara Sielicka-Baryłka
Polska Cyfrowa Równych Szans

Tradycję, często utożsamianą z kulturą, uważa się za coś, co utrwala pamięć zbiorową. Mówiąc inaczej: doniosłe dla danej społeczności idee zostają zachowane w różnych formach (m.in. sztuki, literatury i innych) ze względu na swą rolę w rozwoju grupy.

Internet oraz nowoczesne technologie dają w tym zakresie ogromne możliwości – dziedzictwo kulturowe utożsamiane z muzeami, skansenami i wizytami u dalekiej rodziny raz na wiele lat, odchodzi w niepamięć, a zastępuje je nowoczesne dążenie do zachowania kontaktu z rodzinnymi stronami i tradycją przy użyciu dostępnej technologii. Z drugiej strony, tak rozumiane dziedzictwo, pozwala odnaleźć nową tożsamość i korzenie tym, którzy dopiero przeprowadzili się do nowego miejsca.

Przykłady projektów digitalizacyjnych

Muzeum Warszawskiej Pragi (<http://www.muzeumpragi.pl>) opracowało i udostępniło interaktywną mapę z dołączonymi do niej fragmentami nagrań gromadzonych w Archiwum Historii Mówionej. Ta instytucja proponuje spacer po prawobrzeżnej Warszawie ulicami opisywanymi przez rozmówców – mieszkańców dawnej Pragi – tak, jak je pamiętają, oraz zaprasza do odwiedzenia miejsc „widzianych, słyszanych, odczuwanych i zapamiętanych przez mieszkańców prawego brzegu”. Projekt zasługuje na

uwagę, ponieważ łączy digitalizację wspomnień z praktycznym zastosowaniem, przyjmując formułę nowoczesnego spacerownika.

Projekt „Real Time World War II” (<https://twitter.com/RealTimeWWII>) relacjonuje „na żywo” na portalu Twitter wydarzenia z lat 1939-1945, ale z kilkudziesięcioletnim opóźnieniem. Pierwszego września 2011 roku mogliśmy przeczytać, że wojska niemieckie rozpoczęły atak na Polskę, a każdego następnego dnia

możliśmy otrzymać informacje o natarciu, nagłówki gazet z całego świata i inne informacje. Chociaż każdy użytkownik internetu ma dostęp do źródeł historycznych, to stają się one dużo ciekawsze w połączeniu z interaktywną technologią.

Inne ciekawe projekty:

Memoro (<http://www.memoro.org/pl-pl/index.php>) to międzynarodowy projekt, którego celem jest gromadzenie doświadczeń i historii życia ludzi urodzonych przed rokiem 1950 w formie dziesięciominutowych opowieści.

Druk Wspomnień (<http://www.drukwpomnien.pl/>) to projekt wydawniczy polegający na opracowywaniu i drukowaniu w atrakcyjnej edytorsko formie wszelkiego rodzaju wspomnień.

Cyfrowe Archiwa Tradycji Lokalnej (<http://dlibra.karta.org.pl/catl/dlibra>) to projekt prowadzony przez Ośrodek KARTA w ramach Programu Rozwoju Bibliotek. Uczestniczące w nim biblioteki zbierają, opracowują

i digitalizują lokalne zdjęcia, pamiętki, korespondencję oraz dokumenty osobiste.

Narodowe Archiwum

Cyfrowe (<http://www.nac.gov.pl/>) jest centralnym archiwum państwowym. W prototypie Zbiorów NAC online – o nazwie „audiovis” – użytkownik znajdzie blisko 110 tysięcy fotografii oraz około 15 tysięcy opisów nagrań, a liczba ta stale się zwiększa w miarę digitalizacji kolejnych archiwów.

Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl/>) to projekt Fundacji Nowoczesna Polska: biblioteka internetowa z dodawanymi stale utworami, które przeszły do domeny publicznej, także w formie audiobooków.

Europeana (<http://www.europeana.eu/>) to portal, na którym dzięki współpracy już ponad dwóch tysięcy instytucji, można zapoznać się z cennymi materiałami muzealnymi: kolekcjami różnych obiektów – od mebli przez obrazy, starodruki, po archiwalne nagrania np. polskich piosenek ludowych.

Otwarta Zachęta (<http://otwartezasoby.pl/wideo/otwarta-zacheta/>) to projekt Zachęty – Narodowej Galerii Sztuki prezentujący zasoby galerii, dzieła z kolekcji, materiały edukacyjne, dokumentacje wystaw i wernisaży, filmy i dokumentację towarzyszące wystawom. Te ostatnie można także „zwiedzać”.

Muzeum Dźwięków (<http://www.instrumentyludowe.pl/pl/>) to repozytorium nagrań brzmień i kompendium wiedzy na temat rzadkich czy rekonstruowanych instrumentów muzycznych. Poza bankiem brzmienia ponad dwudziestu instrumentów, na stronie muzeum znajdują się ich zdjęcia oraz opisy sposobu lub zwyczaju ich wykorzystywania, a także scenariusze lekcji.

Cztery Strony Bajek (<http://czterystronybajek.blogspot.com/p/bajki-ales.html>) to projekt, w którym przedstawiono, za pomocą krótkich filmów animowanych, 6 historii będących adaptacją bajek: afrykańskiej (ludu Serer), gruzińskiej, romskiej, ukraińskiej, wietnamskiej i żydowskiej. Bajki czytane są w kilku wersjach językowych przez lektora.

Mapa historii wojen („Conflict History”; <http://www.conflicthistory.com/>) to interaktywna mapa, bazująca na danych z Wikipedii, pokazująca wojny, bitwy i konflikty zbrojne na przestrzeni lat, od starożytności po współczesne kampanie wojenne. Serwis składa się z mapy oraz informacji o konfliktach – każde miejsce na mapie połączone jest z obszerną informacją z zakresu historii.

Przykładowe scenariusze zajęć wokół Otwartych Zabytków

Katarzyna Radziwiłko, Anna Pietrzak

Scenariusz 1

Temat zajęć:

Stan zachowania zabytków regionalnych – lekcja z wykorzystaniem aplikacji mobilnej Otwarte Zabytki

Czas zajęć: 90 min (2 jednostki lekcyjne)

Odbiorcy: uczniowie gimnazjum,
opcjonalnie: starsi uczniowie szkoły podstawowej na zajęciach pozalekcyjnych

Treści programowe:

- lokalne zabytki historyczne,
- historia zabytków, informacje o nich, lokalizacja zabytków,
- zastosowanie nowych technologii przy tworzeniu bazy danych Otwarte Zabytki
- wykorzystanie aplikacji na Androida
- ocena stanu zachowania zabytków

Cele ogólne:

- poznanie przez uczniów wybranych zabytków regionu, poszerzenie wiedzy na temat historii lokalnej;
- nabycie umiejętności nazywania, opisywania, umiejscawiania na mapie oraz określania czasu powstania zabytku;

- zapoznanie się z bazą zabytków Otwarte Zabytki oraz z dołączoną aplikacją na Androida;
- kształtowanie umiejętności pozyskiwania wiedzy ze źródeł tradycyjnych i cyfrowych;
- kształcenie umiejętności pracy w grupie.

Cele szczegółowe:

Po skończonej lekcji uczeń:

- nazywa i opisuje najważniejsze (wybrane) zabytki historyczne regionu;
- umiejscawia w czasie oraz lokalizuje na mapie poszczególne zabytki;
- lokalizuje zabytki w terenie;
- potrafi opisać stan zachowania poszczególnych zabytków;
- wie, jak znaleźć i w jaki sposób uzupełnić katalog zabytków na portalu www.otwartzabytki.pl;
- potrafi obsługiwać aplikację Otwarte Zabytki.

Metody:

Wykład problemowy, opis, pokaz, metody aktywizujące (dyskusja dydaktyczna), burza mózgów, zajęcia praktyczne (zajęcia w pracowni komputerowej, zajęcia w terenie)

Pomoce:

Rzutnik, prezentacje multimedialne, komputer, urządzenie z zainstalowanym systemem android, internet

Forma pracy:

- praca indywidualna,
- praca w grupie.

Scenariusz 1

Temat zajęć:

Stan zachowania zabytków regionalnych – lekcja z wykorzystaniem aplikacji mobilnej Otwarte Zabytki

Przebieg lekcji:

Część I lekcji (45 min):

- podanie tematu lekcji oraz określenie celów i efektów;
- wprowadzenie w temat;
- wspólne wybranie 3 ważnych dla regionu zabytków (najlepiej w bliskiej odległości od siebie) oraz wskazanie ich położenia i historii;
- zapoznanie z portalem Otwarte Zabytki oraz sprawdzenie, czy dane zabytki już istnieją w bazie. W przypadku, gdy zabytki nie widnieją w bazie – wpisanie ich oraz uzupełnienie podstawowych informacji;
- omówienie aplikacji Otwarte Zabytki, wgranie aplikacji na urządzenia posiadające system Android (przynajmniej jeden na grupę).

Aplikacja służy do oceny stanu, w jakim fizycznie znajduje się budynek. Jej obsługa polega na przejściu krok po kroku przystępnego i zrozumiałego dla młodzieży formularza (przykładowe pytanie: czy fasada budynku porośnięta jest mchem), można również ilustrować odpowiedzi wykonanymi na miejscu zdjęciami. Darmowa aplikacja działa na urządzeniach z systemem

Android i dostępna jest w sklepie Google Play pod adresem:

<https://play.google.com/store/apps/details?id=pl.otwartzabytki.android&hl=pl>

Część II lekcji (45 min):

- wyjście w teren (wspólne wyjście ze szkoły lub spotkanie pod umówionym zabytkiem);
- odnalezienie zabytku przy użyciu aplikacji na Androidzie (w przypadku braku internetu nadanie takiej samej nazwy dla zabytku, jak w portalu, dane można zbierać również offline);
- zrobienie zdjęcia/serii zdjęć zabytkowi;
- udzielenie odpowiedzi na pytania zawarte w aplikacji dotyczące zabytku (wygląd, stan zachowania);
- ocenienie stanu zachowania zabytku (w skali 1-10);
- po zakończeniu wypełniania ankiety, zatwierdzenie wyboru i wysłanie do bazy Otwarte Zabytki;
- przejście do kolejnego zabytku i wykonanie tej samej procedury;
- po zakończeniu wspólne podsumowanie aplikacji, wskazanie wad i zalet, a także zaproponowanie zmian
- omówienie stanu, w jakim znajdują się okoliczne zabytki, podjęcie ewentualnych decyzji co do dalszych działań na rzecz ich ochrony.

Scenariusz 2

Temat zajęć:

Dodawanie obiektów do społecznościowej bazy zabytków – lekcja z wykorzystaniem serwisu Otwarte Zabytki

Czas zajęć: 45 min (+ praca dodatkowa dla chętnych)

Odbiorcy: uczniowie gimnazjum,
opcjonalnie: starsi uczniowie szkoły podstawowej na zajęciach pozalekcyjnych

Treści programowe:

- lokalne zabytki historyczne,
- historia zabytków, informacje o nich, lokalizacja zabytków,
- zastosowanie nowych technologii przy tworzeniu bazy danych Otwarte Zabytki
- cyfrowa ochrona zabytków w praktyce,
- promocja lokalnego dziedzictwa kulturowego

Cele ogólne:

- poznanie przez uczniów wybranych zabytków regionu, poszerzenie wiedzy na temat historii lokalnej;
- nabycie umiejętności nazywania, opisywania, umiejscawiania na mapie oraz określania czasu powstania zabytku;

- zapoznanie się z bazą zabytków Otwarte Zabytki, „Otwarte zabytki”
- kształtowanie umiejętności pozyskiwania wiedzy ze źródeł tradycyjnych i cyfrowych;
- kształcenie umiejętności pracy w grupie
- kształcenie postawy osoby zaangażowanej w ochronę lokalnego dziedzictwa.

Cele szczegółowe: Po skończonej lekcji uczeń:

- nazywa i opisuje wybrane zabytki historyczne regionu;
- umiejscawia w czasie oraz lokalizuje na mapie poszczególne zabytki;
- lokalizuje zabytki w terenie;
- potrafi opisać wybrany obiekt zabytkowy ze swojej okolicy;
- wie, jak znaleźć i w jaki sposób uzupełnić katalog zabytków na portalu www.otwartzabytki.pl;
- potrafi poruszać się po serwisie Otwarte Zabytki, a w szczególności dodawać do bazy nowy obiekt;
- zna i wykorzystuje dostępne narzędzia służące cyfrowej ochronie zabytków.

Metody: Wykład problemowy, opis, pokaz, metody aktywizujące (dyskusja dydaktyczna, praca w grupach), burza mózgów, zajęcia praktyczne (zajęcia w pracowni komputerowej, zajęcia w terenie).

Pomocze: Rzutnik, prezentacje multimedialne, komputer, internet, źródła biblioteczne (opcjonalnie).

Forma pracy:

- praca w grupie
- praca równym frontem.

Scenariusz 2

Temat zajęć:

Dodawanie obiektów do społecznościowej bazy zabytków – lekcja z wykorzystaniem serwisu Otwarte Zabytki

Treści programowe

Przebieg lekcji:

- podanie tematu lekcji oraz określenie celów i efektów;
- wprowadzenie w temat;
- zapoznanie z portalem Otwarte Zabytki oraz sprawdzenie, czy dane zabytki już istnieją w bazie
- wspólne wybranie listy ważnych dla regionu zabytków (najlepiej w bliskiej odległości od siebie)
- wybór obiektu, który nie został jeszcze wpisany do bazy zabytków i nie jest objęty ochroną konserwatorską, a który z różnych względów jest istotny dla lokalnej społeczności
- dodanie wybranego obiektu do bazy Otwartych Zabytków oraz wyszukiwanie i uzupełnienie informacji o nim i uzasadnienie, dlaczego zasługuje na miano zabytku (praca w grupach, z wykorzystaniem internetu, zalecana praca w bibliotece)
- wyszukiwanie fotografii obiektu w internecie. Jeśli trudno będzie znaleźć zdjęcie na wolnej licencji lub z domeny publicznej, można poprosić uczniów o wykonanie fotografii w terenie w ramach zajęć dodatkowych
- prezentacja profilu zabytku na forum klasy i podsumowanie zajęć.

Otwarte zabytki krok po kroku – instrukcja obsługi

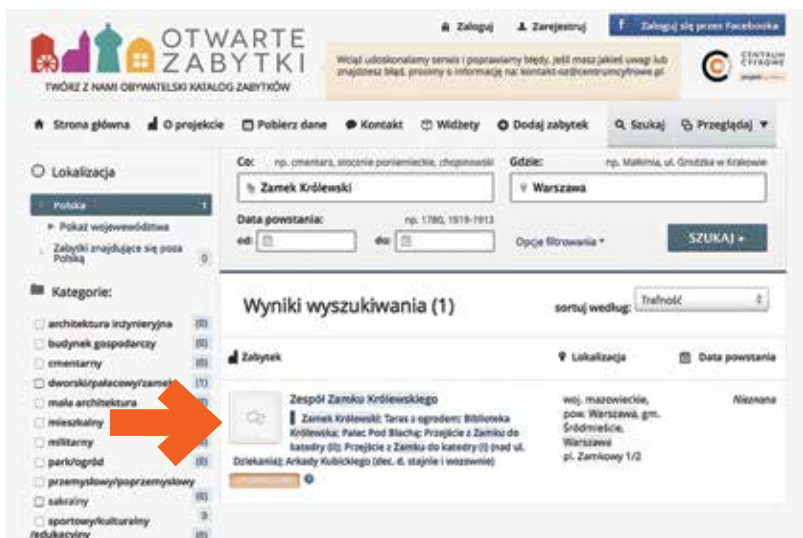
- 45 Przeglądanie/wyszukiwanie**
- 48 Rejestracja/logowanie**
- 48 Uzupełnianie profilu zabytku**
 - 48 Nazwa
 - 50 Lokalizacja
 - 51 Data powstania
 - 53 Dodawanie zdjęć
 - 57 Opis
 - 58 Ciekawostki
 - 59 Linki
 - 62 Ważne daty
 - 63 Zgłoś alert
 - 65 Zespoły zabytków
- 66 Mapa**
- 68 Dodawanie zabytku**

Przeglądanie/wyszukiwanie

Aby przeglądać nasz obywatelski katalog zabytków, nie trzeba się rejestrować czy logować. Zabytek można znaleźć poprzez wprowadzenie jego nazwy i/lub miejsca w którym się znajduje do wyszukiwarki na stronie głównej portalu. Po kliknięciu w pierwsze puste pole wpisz obiekt, którego szukasz. W polu poniżej wpisz miejsce (adres lub tylko nazwę miejscowości) i kliknij w granatowy przycisk z napisem „SZUKAJ”.

Na stronie pojawi się wynik. Oznacza to, że znalazłeś/aś zabytek. Możesz teraz zapoznać się z jego profilem. Wystarczy kliknąć na nazwę zabytku.

Jeśli nie masz pewności, jakiego zabytku szukać, możesz „przejrzeć” bazę. Po kliknięciu na szary przycisk „PRZEGLĄDAJ” (który znajduje się po prawej stronie górnego menu) rozwinię się lista kategorii zabytków oraz województw.

The screenshot shows the 'OTWARTE ZABYTKI' website interface. At the top, there is a navigation bar with a search bar and a 'Przełączaj' button. Below the navigation bar, there is a search form with the title 'Wyszukaj i uzupełnij...' and fields for 'Co:' (with a dropdown menu) and 'Gdzie:' (with a dropdown menu). To the right of the search form, a dropdown menu is open, displaying two columns: 'Kategorie' and 'Lokalizacja'. The 'Kategorie' column lists various types of heritage sites with their respective counts, and the 'Lokalizacja' column lists Polish voivodeships with their respective counts.

Kategorie	Lokalizacja
architektura inżynierska	Polska
architektura klasycystyczna	dolnośląskie
architektura neoklasycystyczna	kujawsko-pomorskie
architektura modernistyczna	lubelskie
architektura neomodernistyczna	lubuskie
architektura postmodernistyczna	łódzkie
architektura secesyjna	małopolskie
architektura socjalistyczna	mazowieckie
architektura współczesna	opolskie
architektura zabytkowa	podkarpackie
architektura zabytkowa	podlaskie
architektura zabytkowa	świętokrzyskie
architektura zabytkowa	śląskie
architektura zabytkowa	świętokrzyskie
architektura zabytkowa	warmińsko-mazurskie
architektura zabytkowa	wielkopolskie
architektura zabytkowa	zachodniopomorskie
architektura zabytkowa	Zabytki znajdujące się poza Polską

Po wybraniu kategorii, możesz zobaczyć listę np. tylko pałaców i zamków znajdujących się w bazie i przejść do profilu wybranego obiektu.

W profilu zabytku, który został uzupełniony, można sprawdzić jego adres, przeczytać opis, obejrzeć zdjęcia, zapoznać się z ciekawostkami, ważnymi datami czy linkami do ciekawych stron.

Rejestracja/logowanie

Aby móc uzupełniać, poprawiać lub wprowadzać nowe informacje do profilu zabytku, trzeba się zarejestrować, klikając przycisk „ZAREJESTRUJ” na górze strony, a następnie wpisując wybraną nazwę użytkownika i adres e-mail we właściwe pola.

Na podany adres e-mail zostanie wysłane hasło, które przy kolejnej wizycie w serwisie będzie potrzebne do logowania. Możesz również zarejestrować się i logować używając swojego konta na Facebooku.

OTWARTE ZABYTKI
TWÓRZ Z NAMI OBYWATELSKI KATALOG ZABYTKÓW

Zaloguj Zarejestruj Zaloguj się przez Facebooka

Strona główna Projekt Kontakt Pobierz dane Widzety Dodaj zabytek Szukaj Przeglądaj

Rejestracja do Otwartych Zabytków

Zarejestruj się i śledź swoje postępy

Zarejestruj się przez Facebooka

Nazwa użytkownika

Adres e-mail

ZMIERZYSTALIZUJ

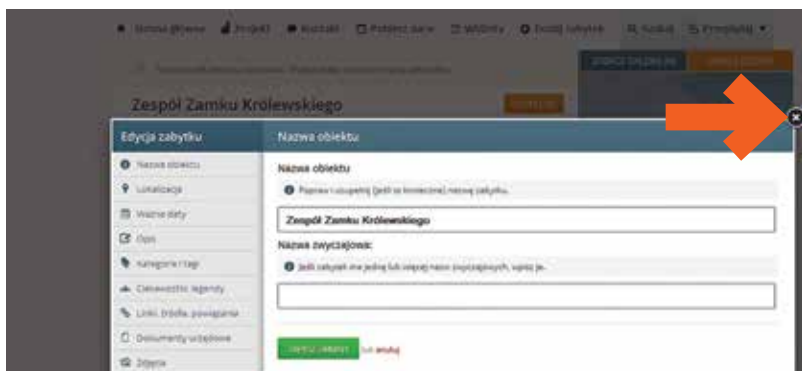
Czy konto jest mi potrzebne?
Bazę można przeglądać bez konieczności logowania. Ale jeśli chcesz dodawać lub uzupełniać informacje - logowanie jest niezbędne.
Masz konto?
Zaloguj się tutaj.

Uzupełnianie profilu zabytku

Nazwa

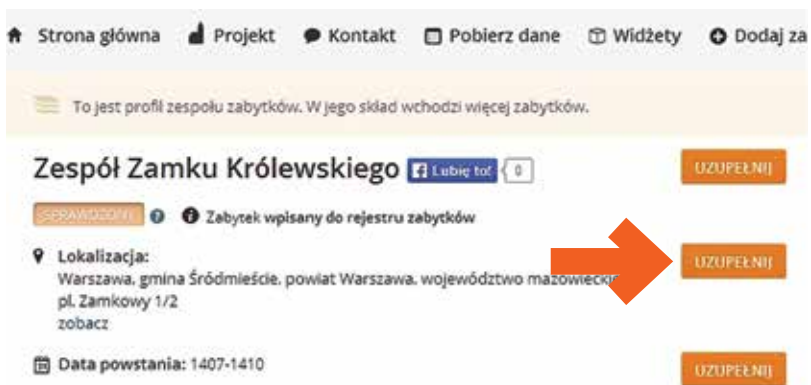
Na początek warto sprawdzić, czy nazwa zabytku jest poprawna. Jeśli według Twojej wiedzy jest w niej błąd lub znasz nazwę zwyczajową zabytku, która nie jest jeszcze wpisana, użyj pomarańczowego przycisku „UZUPEŁNIJ”, który widać obok nazwy zabytku.

Zamknij stronę klikając w czarny „X”. Możesz też od razu przejść do edytowania kolejnego elementu, wybierając go z menu po lewej stronie okna edycji.

Lokalizacja

Po wybraniu z menu po lewej stronie „Lokalizacja” (lub klikając pomarańczowy przycisk „UZUPEŁNIJ”, który znajduje się na „stronie głównej” zabytku).

możesz poprawić/dodać adres zabytku lub właściwie zaznaczyć jego lokalizację na mapie. Pamiętaj o zapisaniu zmian.

Edycja zabytku

Lokalizacja

Sprawdź, czy adres jest poprawny. Czy zabytek zaznaczony jest na mapie we właściwym miejscu?

Zabytek znajduje się w Polsce

Województwo
mazowiecka

Powiat
Warszawa

Gmina
Śródmieście

Miejscowość
Warszawa

Ulica
pl. Zamkowy 1/2

Wpisz nazwę ulicy, np. ul. Adama Mickiewicza 34.
Casami zabytki znajdują przy głównej drodze nie wal lub, i
dale od domu i nie można przypisać mu konkretnej ulicy, jeśli tak jest w tym przypadku, zapisać "Nie da się ustalić adresu".

Nie da się ustalić adresu.

ZWIĘKSZAJ lub anuluj

Data powstania

Jeśli w profilu zabytku brakuje daty jego powstania, a wiesz, jaka ona jest, kliknij raz w niebieski napis „brak danych. uzupełnij” (lub wybierz opcję „ważne daty” z menu po lewej stronie okna edycji).

OTWARTE ZABYTKI
TWÓRZ Z NAMĄ OBYWATELSKO KADŁODO ZABYTKÓW

Wszystko udoskonalamy serwowo i poprawiamy błędy, jeśli masz jakiegokolwiek uwagi lub zgłosiłeś błąd, prosimy o informację na: kontakt@otwartozabytki.pl

Zaloguj Zarejestruj Zaloguj się przez Facebooka

Strona główna Projekt Pobierz dane Kontakt Widzety Dodaj zabytek Szukaj Przeglądaj

Co chodzisz? Wyszukaj informacje i uzupełnij wybrane pola. Skorzystaj z własnej wiedzy, poszukaj w książkach lub w Internecie. Sprawdź, czy informacje już uzupełnione są poprawnie. Pamiętaj o podaniu źródeł.

Zespół Zamku Królewskiego

Lubisz to?

Zabytek wpisany do rejestru zabytków

Lokalizacja: Warszawa, powiat Warszawa, gmina Śródmieście
pl. Zamkowy 1/2
ZOBACZ

Data powstania: brak danych, uzupełnij

WERSJA ORYGINALNA

UZUPEŁNIJ

Jeśli wpisana już data jest Twoim zdaniem błędna i chcesz ją poprawić, kliknij pomarańczowy przycisk „UZUPEŁNIJ”.

Strona główna Projekt Kontakt Pobierz dane Widzety Dodaj zabytek

To jest profil zespołu zabytków. W jego skład wchodzi więcej zabytków.

Zespół Zamku Królewskiego

Lubisz to?

Zabytek wpisany do rejestru zabytków

Lokalizacja: Warszawa, gmina Śródmieście, powiat Warszawa, województwo mazowieckie
pl. Zamkowy 1/2
zobacz

Data powstania: 1407-1410

WERSJA ORYGINALNA

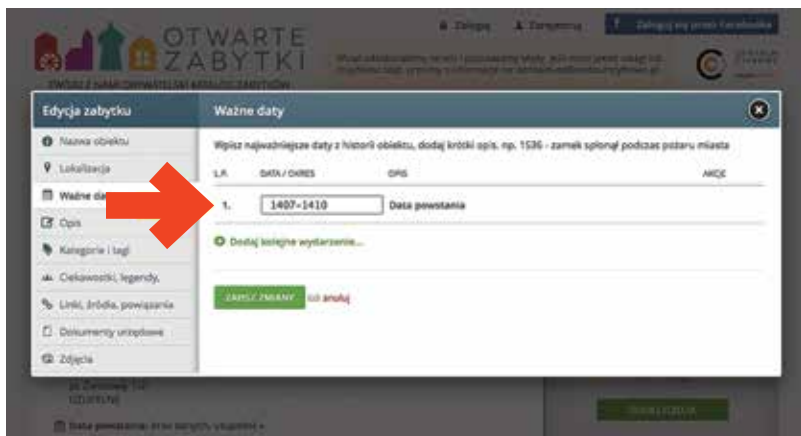
MINI-PRZEWODNIK

UZUPEŁNIJ

UZUPEŁNIJ

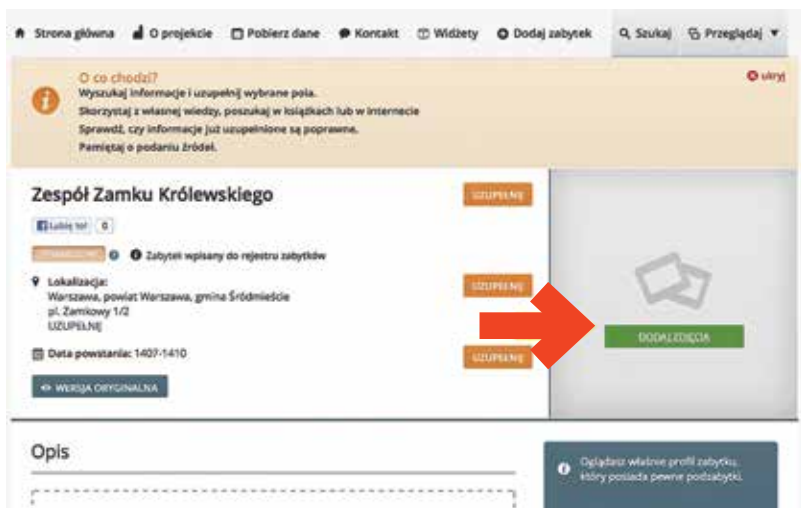
UZUPEŁNIJ

Wpisz datę w puste pole (lub popraw datę już wpisaną) i kliknij w zielony guzik z napisem „ZAPISZ ZMIANY”.

Dodawanie zdjęć

Aby zamieścić zdjęcie w profilu zabytku, należy kliknąć raz w zielone pole z napisem „DODAJ ZDJĘCIA”.

Jeśli dany zabytek ma już w swoim profilu zdjęcia, przycisk ma kolor pomarańczowy i znajduje się nad galerią.

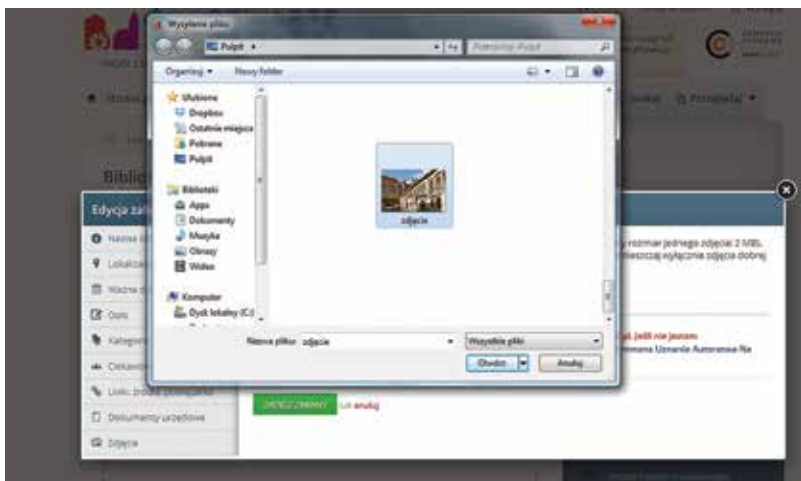

Jeśli korzystasz ze zdjęć znalezionych w internecie, upewnij się, czy i na jakich warunkach możesz ich używać. Przeczytaj dokładnie oświadczenie, że posiadasz prawa do publikacji zdjęcia na licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa-Na tych samych warunkach. Posiadanie takich praw jest niezbędne do umieszczenia zdjęcia w serwisie Otwarte Zabytki.

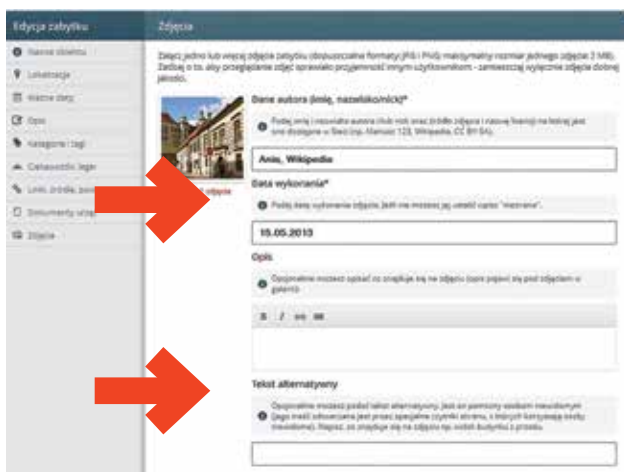
Kliknij raz na granatowy przycisk „wgraj zdjęcie”.

Komputer spyta teraz, które zdjęcie i skąd chcesz dodać. Znajdź zdjęcie, które chcesz wgrać. Kliknij w nie raz, a następnie kliknij w szary przycisk z napisem „**OTWÓRZ**”.

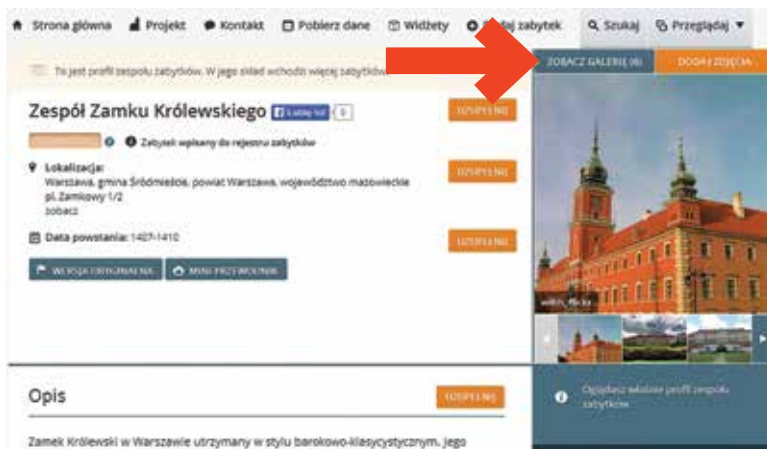

Teraz trzeba opisać zdjęcie. W pierwsze puste pole należy wpisać imię i nazwisko bądź „nick” autora oraz źródło zdjęcia (np. Wikipedia, zbiory własne), a w polu poniżej datę jego wykonania (są to pola obowiązkowe). Opcjonalnie możesz też opisać zdjęcie, a także dodać tak zwany „tekst alternatywny” (jego treść odtwarzana jest przez specjalne czytniki ekranu, z których korzystają osoby niewidome) – napisz, co znajduje się na zdjęciu np. widok budynku z przodu.

Kliknij w zielone pole z napisem „ZAPISZ ZMIANY”.

Właśnie udało ci się wgrać zdjęcie! Możesz dodać kolejne zdjęcie. Wszystkie dodane zdjęcia można zobaczyć w galerii w profilu zabytku.

Strona główna Projekt Kontakt Pobierz dane Widzety **Zapisz zmiany** Twój zabytek Szukaj Przeglądaj

Tu jest profil zespołu zabytków. W jego skład wchodzi więcej zabytków

Zespół Zamku Królewskiego

Zapisz zmiany

Zapisz zmiany

Zapisz zmiany

Lokalizacja:
Warszawa, gmina Śródmieście, powiat Warszawa, województwo mazowieckie
pl. Zamkowy 1/2
00042

Data powstania: 1427-1410

Wersja oryginalna Modyfikacje

Opis

Zapisz zmiany

Zamek Królewski w Warszawie utrzymany w stylu barokowo-klasycystycznym. Jego

Zobacz galerię (6)

Dodaj zdjęcie

Ocełono: własne profile zespołu zabytków

Galeria 6

«

Dane autora (imię, nazwiskowiki):
drocopski, Becki

Data wykonania:
23 listopada 2007

Opis

Zdjęcie należy do obiektu Zespół Zamku Królewskiego

CC BY-SA 3.0

Opis

Jeśli zabytek nie ma jeszcze opisu, kliknij zielony przycisk „DODAJ OPIS” (jeśli zabytek ma już dodany opis, a chcesz go uzupełnić, kliknij pomarańczowy przycisk „UZUPEŁNIJ”) lub wejdź w zakładkę „Opis” w oknie edycji zabytku.

Opis

Opis

UZUPEŁNIJ

Zamek Królewski w Warszawie (utrzymany w stylu barokowo-klasycystycznym, jego początki sięgają XV w., kiedy był siedzibą książąt mazowieckich i pełnił funkcje obronne).

Rebudowa Zamku nastąpiła w XVI i XVII wieku. Za sprawą Zygmunta III Wazy uzyskał on obecny wygląd zamkniętego dziedzińca. Wtedy też zaczął pełnić funkcje rezydencji królewskiej oraz funkcje publiczne i reprezentacyjne: był miejscem obrad sejmu, centrum administracyjnym i kulturalnym kraju.

Podczas Powstania Warszawskiego, we wrześniu 1944 r. zamek został wysadzony przez wojska niemieckie i doszczętnie zniszczony. Odbudowano go dopiero w latach 70-tych XX wieku.

źródło: Wikipedia

Napisz zwięzłą informację o zabytku. Koniecznie pamiętaj o dodaniu źródła. Jeśli korzystasz z własnej wiedzy, zaznacz to. Pamiętaj o zapisaniu zmian!

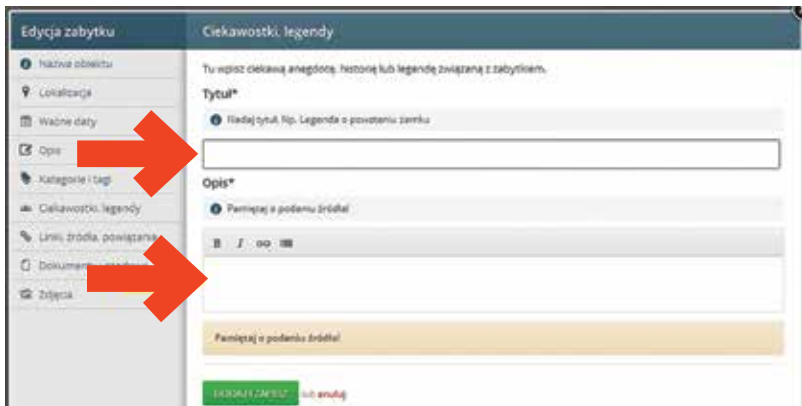
Ciekawostki

Do każdego profilu zabytku możesz dodać jakąś legendę lub ciekawostkę. Jeśli w profilu wybranego przez Ciebie zabytku nie ma jeszcze żadnej ciekawostki, dodaj ją klikając przycisk „**DODAJ WPIS**”. Jeśli przed Tobą ktoś już dodał pierwszą ciekawostkę, a Ty chcesz dodać kolejną, kliknij pomarańczowy przycisk „**UZUPEŁNIJ**”. Możesz też wejść w zakładkę „Ciekawostki, legendy” w oknie edycji profilu zabytku.

Ciekawostki, legendy, anegdoty

Wprowadź tytuł i treść ciekawostki oraz podaj źródła, z których korzystałeś/aś. Następnie zachowaj zmiany klikając w zielone pole z napisem „**DODAJ I ZAPISZ**”.

Linki

Do profilu zabytku można w osobnym polu dodać informację o źródłach z których korzystałeś/aś, adresy ciekawych stron związanych z tym obiektem, informację o interesujących książkach czy artykułach. Kliknij w zielony guzik z napisem „DODAJ ŹRÓDŁO”, bądź pomarańczowy przycisk „UZUPEŁNIJ”.

Linki, źródła, powiązania

Podaj ciekawe internetowe i papierowe źródła informacji o zabytku.

[DODAJ ŹRÓDŁO](#)

[POKAZ PRZYKŁAD](#)

Linki, źródła, powiązania

[UZUPEŁNIJ](#)

Zespół Zamku Królewskiego

pl.wikipedia.org/wiki/Zamek_Królewski - Strona w Wikipedi

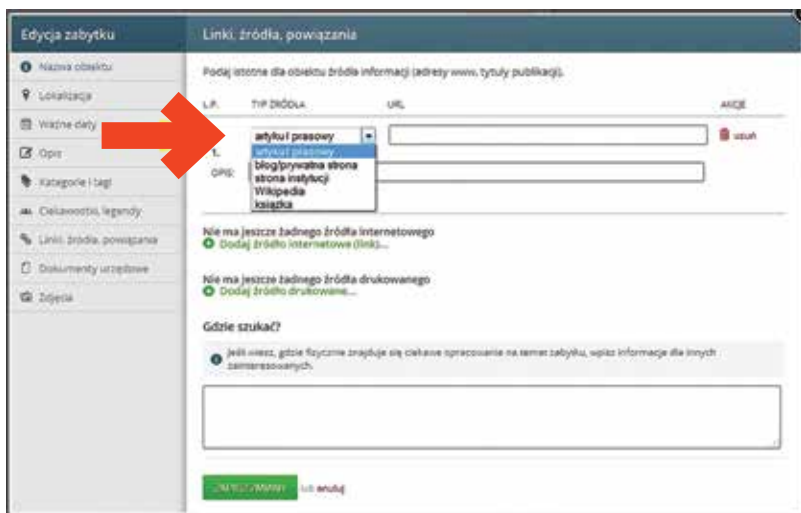
www.zamek-królewski.pl - Oficjalna strona Zamku Królewskiego

Aby dodać „link” kliknij w zielony punkcik ze znakiem plusa.

Edycja zabytku	Linki, źródła, powiązania
<ul style="list-style-type: none">Nazwa obiektuLokalizacjaWiktoryneryOpisKatagorie i tagiCiekawostki i legendyLinki, źródła, powiązaniaDokumenty urzędoweZdjęcia	<p>Podaj istotne dla obiektu źródła informacji (adresy www, tytuły publikacji).</p> <p>Nie ma jeszcze żadnego źródła internetowego</p> <p>+ Dodaj źródło internetowe (link)...</p> <p>Nie ma jeszcze żadnego źródła drukowanego</p> <p>+ Dodaj źródło drukowane...</p> <p>Gdzie szukać?</p> <p>☐ Jeśli wiesz, gdzie fizycznie znajduje się ciekawe opracowanie na temat zabytku, wpisz informację dla innych zainteresowanych.</p> <input type="text"/>
	<p>Zakończ zmiany lub anuluj</p>

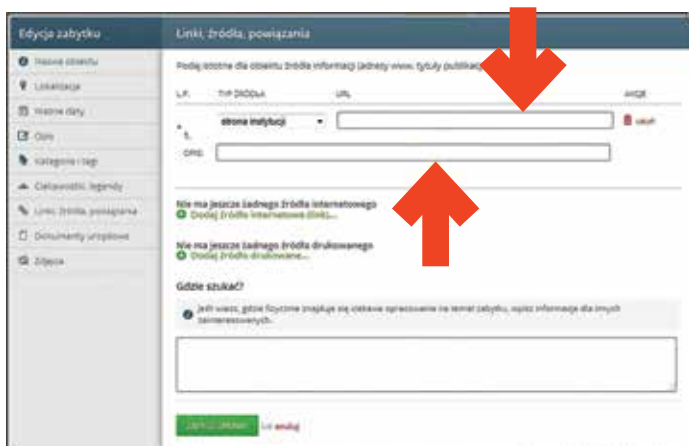

Rozwiń pierwszy pasek znajdujący się pod napisem „Typ źródła” klikając raz w małe czarne strzałki i wybierz kategorię, do jakiej należy strona, którą chcesz dodać.

The screenshot shows the 'Edycja zabytku' interface. On the left is a sidebar with navigation options. The main area is titled 'Linki źródła, powiązania' and contains a form for adding sources. A red arrow points to the 'Typ źródła' dropdown menu, which is open and showing a list of categories: 'artykuł prasowy', 'błóg/prywatna strona', 'strona instytucji', 'Wikipedia', and 'książka'. Below the form, there are instructions and a search box.

Następnie w pasku obok (pod nagłówkiem URL) wpisz adres internetowy tej strony. W polu „OPIS” napisz krótko, czego dotyczy proponowana strona. Pamiętaj o zapisaniu zmian.

The screenshot shows the same 'Edycja zabytku' interface. A red arrow points to the 'URL' input field, and another red arrow points to the 'OPIS' input field. The 'Typ źródła' dropdown menu is now closed and set to 'strona instytucji'.

Analogicznie możesz dodać źródło drukowane. Kliknij w zielony punktik ze znakiem plusa przy napisie „Dodaj źródło drukowane”.

The screenshot shows the 'Edycja zabytku' form with the 'Linki, źródła, powiązania' section active. The left sidebar contains navigation options: Nazwa obiektu, Lokalizacja, Ważne daty, Opis, Kategorie i tagi, Ciężarówki i legendy, Linki, źródła, powiązania, Dokumenty urzędowe, and Zdjęcia. The main content area has a header 'Linki, źródła, powiązania' and a sub-header 'Podaj istotne dla obiektu źródła informacji (adresy www, tytuły publikacji)'. Below this, there are two sections: 'Nie ma jeszcze żadnego źródła internetowego' with a green plus icon and 'Dodaj źródło internetowe (link)...', and 'Nie ma jeszcze żadnego źródła drukowanego' with a green plus icon and 'Dodaj źródło drukowane...'. A red arrow points to the second green plus icon. At the bottom, there is a 'ZANICZAJMY' button and a 'lub anuluj' link.

Wybierz typ źródła z listy, podaj tytuł, autora oraz miejsce i datę wydania. Opisz krótko, czego dotyczy dana pozycja.

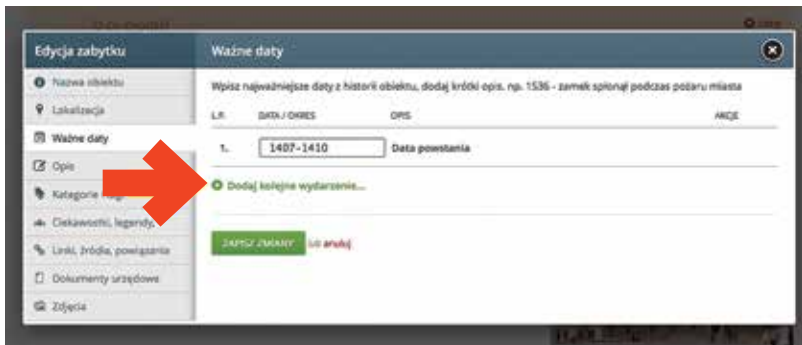
This screenshot shows the same form as above, but with the 'Dodaj źródło drukowane...' button selected. A red arrow points to this button. Below it, the form fields are visible: 'L.P.' (numbered 1), 'TYTUŁ' (with a dropdown menu showing 'encyklopedia'), 'OPIS BIBLIOGRAFICZNY (TYTUŁ, AUTOR, DATA I MIEJSCE WYDANIA)', and 'AKCJE'. There is a 'usuń' button next to the dropdown. Below the 'TYTUŁ' field is an 'OPIS' field. At the bottom, there is a 'ZANICZAJMY' button and a 'lub anuluj' link. A second red arrow points to the 'TYTUŁ' field.

Ważne daty

Możesz uzupełnić profil wybranego przez Ciebie zabytku o informacje o ważnych wydarzeniach z jego historii. W tym celu, na stronie głównej profilu znajdź pozycję „Ważne daty”. Kliknij w zielone pole, na którym znajduje się napis „DODAJ WYDARZENIE”. Jeśli ktoś przed Tobą dodał już jakieś wydarzenia, kliknij w pomarańczowe pole „UZUPEŁNIJ”. Możesz też wejść w zakładkę „Ważne daty” w oknie edycji profilu zabytku.

Kliknij w znak plusa obok napisu „Dodaj kolejne wydarzenie” (jako pierwsza zawsze występuje data powstania zabytku).

Wpisz datę oraz informację o tym co się wtedy stało. Możesz także dodać zdjęcie. (tak samo jak dodawałeś/aś je wcześniej.) Pamiętaj o zapisaniu zmian.

Edycja zabytku

Ważne daty

Wpisz najważniejsze daty z historii obiektu, dodaj krótki opis, np. 1536 - zamek spłonął podczas pożaru miasta

nr	DATA / OKRES	OPIS	AKCJE
1.	1407-1410	Data powstania	
2.	13 września 1944r	Zbombardowanie i prawie doszczętne zniszczenie	dodaj zdjęcie

[Dodaj kolejne wydarzenie...](#)

[ZAPISZ ZMIANY](#) lub anuluj

Zgłoś alert

Jeśli z wybranym przez Ciebie zabytkiem dzieje się coś niepokojącego, możesz nas o tym powiadomić, zgłaszając alert (kliknij na zielony przycisk).

Alerty

Wiesz, że obiekt wymaga opieki?
Zaalarmuj!

[ZGŁOŚ ALERT](#)

[zapłać, że zabytek nie istnieje](#)

W polu „Opis” wyjaśnij, co złego dzieje się z zabytkiem. Jeśli posiadasz fotografię, która przedstawia zniszczony obiekt, wgraj ją (tym samym sposobem, którym wgrywałeś/aś inne zdjęcia). Kliknij w zielone pole z napisem „Zgłoś alert”. Twój alert będzie widoczny w profilu zabytku.

Zgłoś alert!

Znalazłeś zabytek w złym stanie? Zaalarmuj!

Opis*

Kłopot, ze którego wynika zagrożenie zabytkiem...

Zdjęcie:

Dodaj zdjęcie zagrożonego zabytku.

Przebieg... Nie wybrano pliku.

Oświadczam, że posiadam prawa do zdjęć, które publikuję na stronie otwartozabytki.pl, jeśli nie jestem autorem/autorką zdjęć. Oświadczam, że mam prawo ich publikacji na licencji Creative Commons License Autorków na Tych Swoich Warunkach 3.0 Polska

Dane autora (imię, nazwisko/imię)

Data wykonania

Jeśli chcesz umieścić informację o zagrożonym zabytku na innej stronie, skorzystaj z opcji „Stwórz widżet”, która znajduje się na dole profilu zabytku.

Widżety dla zabytku

Wygenerowany zostanie gotowy kod do umieszczenia na wybranej stronie internetowej.

Widżety dla zabytku

Podgląd wygenerowanego widżetu

Wygenerowany kod do wstawienia na stronę

To jest gotowy kod do wstawienia na stronę, wygenerowany dla wybranego przez Ciebie zabytku. Wystarczy go skopiować i umieścić w odpowiednim miejscu na Twojej stronie.

```
<script src="//www.otwartezabytki.pl/js/alert.js">
(function() {
  $rootScope.alertWidgetId = 123456789;
  var # = document.createElement('script');
  #.src = "//www.otwartezabytki.pl/js/alert.js?alert_id=123456789";
  #.id = "otwartezabytki-pl-js-alert-123456789";
})()
```

Zespoły zabytków

Ze względu na to, jak zbudowany jest rejestr zabytków, na którym opiera się nasz serwis, sporo zabytków zgrupowanych jest w tak zwane zespoły zabytków. Oznacza to, że oprócz profili pojedynczych zabytków, istnieje też profil zespołu zabytków, w którym gromadzone są informacje o całym zespole. Uzupełnia się go w ten sam sposób, co profil pojedynczego zabytku.

Mapa

Bazę zabytków można też przeglądać korzystając z dostępnej w serwisie z mapy.

Zapraszamy do współtworzenia katalogu Otwa

Wybierz dowolny zabytek z naszej bazy.
Wyszukaj informacje i uzupełnij jego profil.
Jeśli Twojego zabytku nie ma w bazie - dodaj go.

- Czym jest zabytek?
- Czym jest otwarty zabytek?
- Jak możesz się włączyć?

DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ »

Widzety »
Udostępniamy kilka przykładowych aplikacji, dzięki którym łatwiej będzie wykorzystywać dane o otwartych zabytkach na innych stronach internetowych.

Alerty:
Jeśli wiesz, że jakiś zabytek jest w złym stanie - zaalarmuj. Dołącz zdjęcie i opis.

Mapa:
Wyszukaj zabytki na mapie. Zobacz, jakie zabytki znajdują się w Twojej okolicy.

Tak, jak wypadku funkcji przeglądania, widok można filtrować zależnie od położenia zabytku oraz kategorii (np. mieszkalne, militarne itd.).

Widżet Mapowy

Wybierz ustawienia widżetu

Jeśli chcesz na przykład zobaczyć na swojej stronie mapę z oznaczeniami zabytków z województwa dolnośląskiego, wybierz województwo dolnośląskie z listy województw oraz kategorię „otwarte” z listy kategorii. Następnie kliknij ikonę do ustawienia na stronie.

OTWARTE ZABYTKI

Wyszukaj po nazwie

Województwo

Świat | Polska

- dolnośląskie (212)
- kujawsko-pomorski (172)
- lubelskie (185)
- lubuskie (200)
- łódzkie (182)
- małopolskie (217)
- mazowiecki (221)
- polskie województwo

Kategorie

- architektura i sztuka (20)
- historyczne gospodarstwo (20)
- przemysł (20)
- polskie województwo

Mapa z licznymi punktami danych (np. 2292, 1821, 4057, 1721, 1446, 2988, 4179, 3913, 6213, 1672, 1654, 2200, 2633, 965, 3171, 3277).

Jeśli chcesz na swojej stronie internetowej umieścić np. mapkę pokazującą zabytki militarne w województwie dolnośląskim, wystarczy wybrać odpowiednie opcje w menu po lewej stronie mapy, zdecydować, jaki mapka ma mieć rozmiar i skopiować wygenerowany kod.

OTWARTE ZABYTKI

Wyszukaj po nazwie

np. szarytary

Filtry i dodatkowe

- woj. dolnośląskie (7)
- woj. łódzkie (3)
- woj. świętokrzyski (2)
- woj. mazowiecki (2)
- woj. łódzkie (2)
- woj. łódzkie (2)
- woj. łódzkie (2)
- woj. łódzkie (2)

Kategorie

- muzealny (128)
- militarny (14)
- parkingów (27)
- parkaj wstęp...
- wyższe...
- zabytkowe...

Szerokość widgeta: 500

Wysokość widgeta: 500

Wygenerowany kod do wstawienia na stronę

To jest gotowy kod do wstawienia na stronę, wygenerowany dla wybranego przez Ciebie zabytku. Wymagany go odpowiedni umieszczenie w odpowiednim miejscu na Twojej stronie.

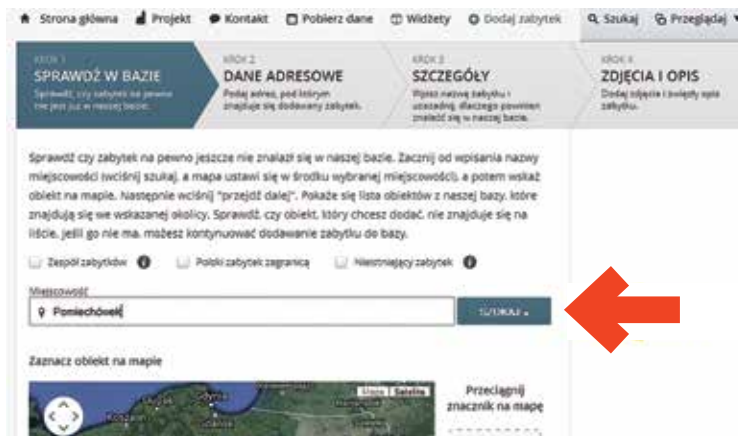
```
<iframe id="os_map_search" src="http://otwartezabytki.pl/pl/widgeta/map_search/x207v1X0G420gko3ppa1esroh458brouding_box45D#search458categoriae45D45845D#military458search458location45D#voivodeship458458search458query45D" width="500" height="500"></iframe>
```

Dodawanie zabytku

Aby dodać zabytek, którego nie ma w bazie, zaloguj się do serwisu, a potem kliknij w przycisk „Dodaj zabytek”, który znajduje się w górnym menu.

Na początek wpisz nazwę miejscowości, w której znajduje się zabytek, który chcesz dodać i kliknij „SZUKAJ”.

Następnie ustaw na mapie wskaźnik w miejscu, gdzie znajduje się zabytek, który chcesz dodać i kliknij „**PRZEJDŹ DALEJ**”.

Ta procedura ma pomóc w upewnieniu się, że zabytek, który chcesz dodać, nie znajduje się już w naszej bazie.

znajdują się we wskazanej okolicy. Sprawdź, czy obiekt, który chcesz dodać, nie znajduje się na liście. Jeśli go nie ma, możesz kontynuować dodawanie zabytku do bazy.

Zespół zabytków ⓘ Polski zabytek zagranicą Nieistniejący zabytek ⓘ

Miejscowość:

Zaznacz obiekt na mapie

Jeśli w okolicy znajdują się inne zabytki, które są już w naszej bazie, wyświetli się ich lista. Upewnij się, czy nie ma na niej właśnie dodawanego zabytku. Jeśli nie, możesz kontynuować dodawanie obiektu do bazy, klikając przycisk „**NIE MA GO NA LIŚCIE**”.

Kamienica (z oficynami)
ul. Mazowiecka, pow. Warszawa, gm. Śródmieście, Warszawa, Alga Ujazdowska 27
Kategorie: mieszkalny
Data powstania: 1918
To jest ten zabytek?

Zespół pałacyku Pod Karzochem
ul. Mazowiecka, pow. Warszawa, gm. Śródmieście, Warszawa, Alga Ujazdowska 12, 14
Kategorie: dworzec_palacowy_zamek
To jest ten zabytek?

Park Ujazdowski
ul. Mazowiecka, pow. Warszawa, gm. Śródmieście, Warszawa, Alga Ujazdowska 8
Kategorie: park_ogrod
Data powstania: 1919-1920
To jest ten zabytek?

Pałacik Rawa
ul. Mazowiecka, pow. Warszawa, gm. Śródmieście, Warszawa, Alga Ujazdowska 27
Kategorie: dworzec_palacowy_zamek
To jest ten zabytek?

Jeśli w okolicy nie ma innych zabytków, od razu możesz działać dalej. Upewnij się, czy adres zabytku jest poprawny. Jeśli nie, popraw go, a następnie naciśnij przycisk „**PRZEJDŹ DALEJ**”.

W naszej bazie nie ma zabytków znajdujących się w tej okolicy. Możesz kontynuować dodawanie zabytku

KROK 1 SPRAWDŹ W BAZIE
Sprawdź, czy zabytek nie pojawił się już w naszej bazie.

KROK 2 DANE ADRESOWE
Podaj adres, pod którym znajduje się dodawany zabytek.

KROK 3 SZCZEGÓŁY
Wpisz nazwę zabytku i uzasadnij, dlaczego powinien znaleźć się w naszej bazie.

KROK 4 ZDJĘCIA I OPIS
Dodaj zdjęcia i opisz swój zabytek.

Wpisz adres, pod którym znajduje się zabytek.

Województwo: mazowieckie | Powiat: nowodworski | Gmina: Pomiechówek

Miejscowość: Pomiechówek

Ulica: Wpisz nazwę ulicy, np. ul. Adama Mickiewicza 3A. Czasem zabytek znajduje przy głównej drodze, ale jest tuż z dala od skądś i nie można przypisać mu konkretnego ulicy. Jeśli tak jest w tym przypadku, zamieść. Tyle do tej ułaski adresu.

nie da się ustalić adresu

[← WRODŹ DO PRZEDSIĘWZIĘCIA KROK 1](#) [PRZEJDŹ DALEJ >>](#)

Teraz podaj nazwę zabytku oraz napisz krótkie uzasadnienie, dlaczego ten obiekt powinien znaleźć się w naszej bazie. A następnie kliknij „**PRZEJDŹ DALEJ**”.

Strona główna | Projekt | Kontakt | Pobierz dane | Widzety | Dodaj zabytek | Szukaj | Przeglądaj

KROK 1 SPRAWDŹ W BAZIE
Sprawdź, czy zabytek nie pojawił się już w naszej bazie.

KROK 2 DANE ADRESOWE
Podaj adres, pod którym znajduje się dodawany zabytek.

KROK 3 SZCZEGÓŁY
Wpisz nazwę zabytku i uzasadnij, dlaczego powinien znaleźć się w naszej bazie.

KROK 4 ZDJĘCIA I OPIS
Dodaj zdjęcia i opisz swój zabytek.

Wpisz nazwę obiektu. Zarówno oficjalną, jak i zwyczajową (jeśli istnieje). Uzasadnij, dlaczego ten zabytek powinien znaleźć się w bazie. Co jest w nim wartościowego? Dlaczego inni mogą się nim zainteresować?

Nazwa:

Uzasadnienie (informacja dla moderatora serwisu, nie będzie pokazywana w serwisie)

[← WRODŹ DO PRZEDSIĘWZIĘCIA KROK 2](#) [PRZEJDŹ DALEJ >>](#)

Teraz możesz dodać opis zabytku oraz jego zdjęcie. Dane te pojawiają się w profilu zabytku. Będzie je można potem modyfikować i rozwijać. Następnie kliknij przycisk „ZAKOŃCZ” i możesz już zobaczyć profil dodanego zabytku.

Strona główna Projekt Kontakt Pobierz dane Widzety Dodaj zabytek Szukaj Przełączaj

KROK 1
SPRAWDŹ W BAZIE
Sprawdź, czy zabytek na pewno nie jest już w naszej bazie.

KROK 2
DANE ADRESOWE
Podaj adres, pod którym znajdują się dodawany zabytek.

KROK 3
SZCZEGÓŁY
Wyślij nazwę zabytku i wskazany, dlaczego powinien znaleźć się w naszej bazie.

KROK 4
ZDJĘCIA I OPIS
Dodaj zdjęcia i zwięzły opis zabytku.

Napisz 3-4 zdania zawierające najważniejsze informacje o obiekcie. Po dostaniu zabytku opis będzie można uzupełnić i dopracować. Pamiętaj o podawaniu źródeł.

Opis

Zdjęcia

Załącz jedno lub więcej zdjęcie zabytku (dopuszczalne formaty: JPG i PNG; maksymalny rozmiar jednego zdjęcia: 2 MB). Zachęcaj o to, aby przeglądanie zdjęć sprawiało przyjemność innym użytkownikom - zamieszczaj wyłącznie zdjęcia dobrej jakości.

Przełączaj Nie wybrano pliku.

Oświadczam, że posiadam prawa do zdjęć, które publikuję na stronie otwartozabytki.pl. Jeśli nie jestem autorem/autorką zdjęć, oświadczam, że mam prawa ich publikacji na licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa-Na tych Samych Warunkach 3.0 Polska

WYBÓR DO PRZEJŚCIA DO KROK 3

ZAKOŃCZ I ZOBACZ UKOŃCZONY ZABYTEK

Zachęcamy do wspólnego otwierania zabytków!

Otwarte Zabytki dla młodzieży

Przewodnik dla nauczycieli, bibliotekarzy i animatorów kultury

Autorzy:

Paulina Haratyk, Kasia Sawko, Klara Sielicka, Kamil Śliwowski,
Katarzyna Werner, Katarzyna Radziwiłko

Konsultacja:

Jakub Danecki, Klaudia Grabowska, Justyna Hofmokl, Helena Rymar

Opracowanie:

Paulina Haratyk, Klara Sielicka-Baryłka

Redakcja i korekta:

Karolina Błachnio

Projekt graficzny, skład, łamanie:

Anna Piwowar, z wykorzystaniem infografiki Piotra Chuchli

Druk:

CENTRUM
CYFROWE

projekt:polska®

Warszawa 2014

ISBN: 978-83-93619-8-9

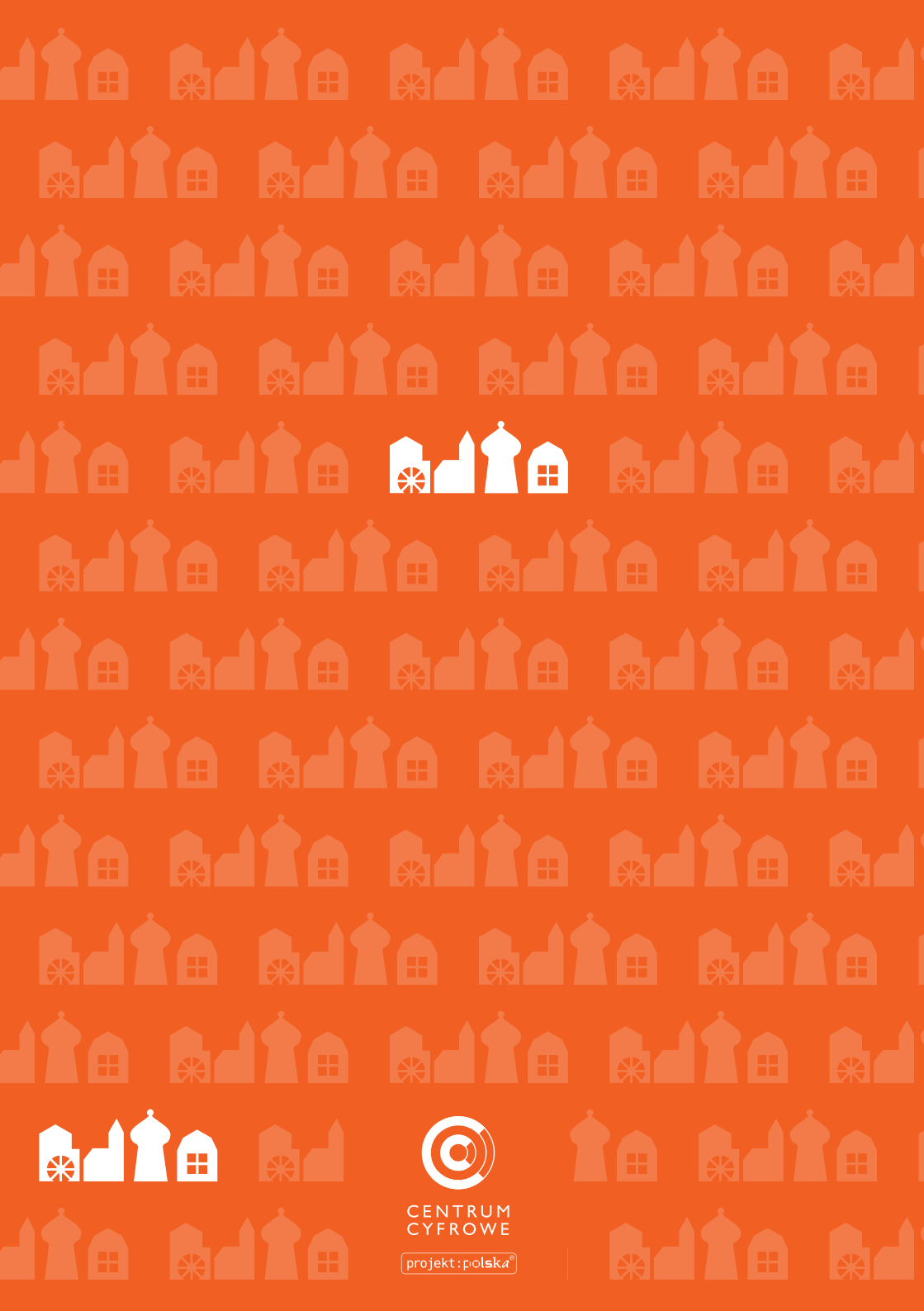

Uznanie autorstwa 3.0 Polska – Licencja ta pozwala na kopiowanie, zmienianie, rozprowadzanie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie pod warunkiem oznaczenia autorstwa. Jest to licencja gwarantująca najszersze swobody licencjobiorcy. <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/pl/>

Publikacja jest dostępna na licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa 3.0 Polska, pewne prawa zastrzeżone na rzecz autorów i Centrum Cyfrowego Projekt: Polska. Pełna treść licencji jest dostępna na stronie creativecommons.org/licenses/by/3.0/pl. Zezwala się na dowolne wykorzystywanie treści publikacji pod warunkiem wskazania autorów oraz podania informacji o licencji.

Projekt finansowany ze środków Fundacji Orange

CENTRUM
CYFROWE

projekt:polska®